

Broj: 04-04-4-1470/21
Sarajevo, 8. 6. 2021. godine

**SAOPĆENJE ZA JAVNOST O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKA
„EFIKASNOST PLANIRANJA I REALIZACIJE MJERA
ZA UBLAŽAVANJE EKONOMSKIH POSLJEDICA PANDEMIJE COVID-19“**

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je reviziju učinka o temi „Efikasnost planiranja i realizacije mjera za ublažavanje ekonomskih posljedica pandemije COVID-19“. Cilj je bio ispitati je li osigurano efikasno planiranje, realizacija, te praćenje provedbe i ostvarenih efekata mjera utvrđenih Zakonom o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica koji je donesen početkom maja 2020. godine. Rezultati revizije pokazali su da mjere nisu adekvatno planirane, blagovremeno donesene i efikasno realizovane, te da nedostaju sveobuhvatni i transparentni podaci o realizaciji i ostvarenim efektima.

Zakon o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, kojim su propisane prve značajnije ekonomske mjere pomoći privredi u okolnostima pandemije, donesen je sa zakašnjenjem i nakon što je već došlo do značajnog pada zaposlenosti u FBiH. U postupku dizajniranja mjera propisanih Zakonom nisu se u dovoljnoj mjeri uvažavale primjedbe socioekonomskih aktera, niti je planiranje mjera koordinirano s nižim nivoima vlasti. To je za posljedicu imalo izostanak ciljanih mjera usmjerenih prema potrebama privrednih subjekata, naročito onih kojima je u periodu stanja nesreće bio zabranjen rad.

Zakon nije realiziran u skladu s planiranim sredstvima: od ukupno 488 miliona KM planiranih Rebalansom Budžeta FBiH za implementaciju Zakona, sa 31. 12. 2020. godine utrošen je cca 91 milion KM, odnosno 18,6% sredstava. Nakon prestanka važenja Zakona, Vlada FBiH je nižim pravnim aktima, tj. odlukama o preraspodjeli sredstava, 100 miliona KM preraspodijelila na „Tekuću rezervu Vlade FBiH“, od čega je 90 miliona usmjereno za realizaciju Uredbe o interventnim mjerama za podršku ugroženim sektorima privrede FBiH u okolnostima pandemije COVID-19. Sredstva u iznosu od cca 285,6 miliona KM ostala su nerealizovana.

Nisu se poduzimale aktivnosti kako bi se poboljšala dostupnost sredstava najugroženijim privrednim subjektima. Isplata subvencija doprinosa za obavezna osiguranja počela je više od dva mjeseca nakon stupanja Zakona na snagu. Propisani kriterij za ostvarivanje prava na subvencije nije omogućio da se značajnija pomoć pruži najugroženijim poslovnim subjektima koji su u periodu lockdowna imali zabranu rada. Utvrđeno je da su korisnici subvencija smanjivali broj zaposlenih iz mjeseca u mjesec, iako je jedan od osnovnih ciljeva subvencioniranja bio spriječiti pad zaposlenosti.

Garancijski fond kod Razvojne banke FBiH, uspostavljen Zakonom o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica, za koji su osigurana sredstva u iznosu od 100 miliona KM, postao je operativan krajem 2020. godine. Zaključno sa 31. 12. 2020. godine izdata je 21 garancija u ukupnom iznosu od cca 10 miliona KM, što je 10% od ukupno osiguranih sredstava. Poslovni subjekti iz pojedinih kreditno garantnih programa, poput onih za poljoprivredu, mala, srednja preduzeća i obrtnike, u 2020. godini garancije fonda ili uopće nisu koristili ili su ih koristili u neznatnom iznosu.

Nisu osigurane sveobuhvatne i transparentne informacije o realizaciji pojedinačnih mjera iz Zakona, kako bi javnost imala uvid u realizaciju svih mjera, utrošena sredstva i ostvarene efekte.

U skladu s utvrđenim nalazima i zaključcima revizije, konstatovano je da postoji značajan prostor za unapređenje efikasnosti institucija u planiranju i realizaciji budućih mjera za smanjenje ekonomskih posljedica pandemije. Uzimajući u obzir težinu ekonomskih posljedica, kao i nemogućnost privrede da samostalno prevaziđe poremećaje izazvane pandemijom, Ured za reviziju cijeni da je neophodno uložiti dodatne napore kako bi se unaprijedila efikasnost nadležnih institucija na saniranju posljedica pandemije COVID-19.

Izveštaj revizije učinka dostupan je na internet-stranici Ureda za reviziju www.vrifbih.ba

